

UD2 – SISTEMES OPERATIUS. INSTAL·LACIÓ

1º DAW - CFGS

Prof. Manuel Enguidanos
menguidanos@fpmislata.com

2.1. INTRODUCCIÓ ALS SISTEMES OPERATIUS

2.1. Introducció a los sistemes operatius

El Sistema Operatiu és el programari bàsic de l'ordinador. És l'encarregat de gestionar tots els recursos maquinari del SI (actua com a intermediari entre l'usuari i el maquinari, ocultant la seua complexitat amb una interfície fàcil d'usar i utilitzant-los de manera eficient).

Components d'un Sistema Informàtic

2.1. Introducció a los sistemes operatius

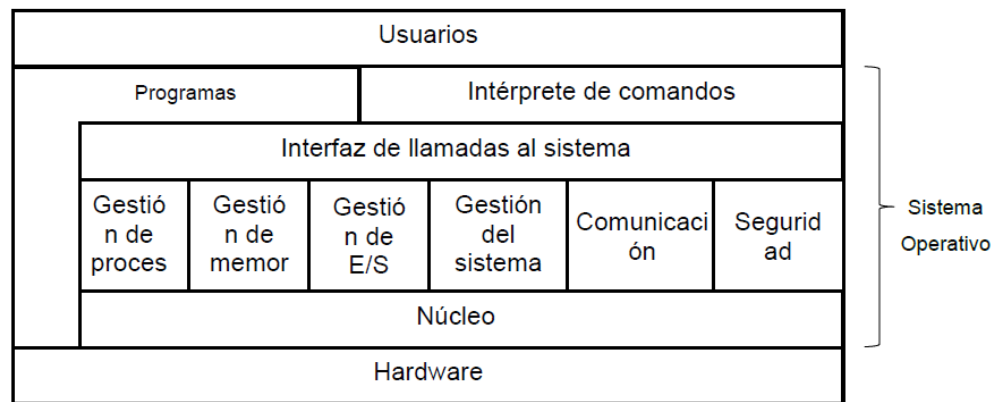
EVOLUCIÓ

Generació	Tecnologia	Tipus de programació	Velocitat d'operació	Dispositius	Àmbit d'ús
1a 1925-1957	Vàlvules de buit	Llenguatge binari o màquina	Mil·lisegons	Cintes de paper Targetes perforades	Militar
2a 1958-1964	Transistors Memòria de ferrita	Fortran, Cobol, Pascal Assembladors/muntadors	Microsegons	Lectors de targetes Impressores Unitats de disc	Grans corporacions Governs Universitats
3a 1964-1974	Circuits integrats	Sistemes amb multiprogramació	Nanosegons	Perifèrics més ràpids i efectius	Empreses mitjanes
4a 1974-	LSI/VLSI Memòria de semiconductors	Interconnexions amb bases de memòria		Xarxes	Domèstic

2.1. Introducció a los sistemas operativos

2.1.1. Concepto

COMPONENTS

- Nucli del SO: part resident del SO, es carrega en arrancar la màquina i roman en memòria.
- Gestors de serveis: gestor de processos, memòria, E/S, arxius i directoris, comunicació i sincronització de processos i seguretat.
- Anomenades al sistema: interfície formada per un conjunt de serveis que el SO ofereix als processos d'usuari.
- Intèrpret de comandos o Shell: l'usuari disposa d'una sèrie de comandos que executarà i el Shell interpretarà proporcionant informació o realitzant alguna operació concreta.
- Programes del sistema: utilitats del SO que s'executen com a processos d'usuari (fora del nucli). Per exemple: programes o finestres per a manipulació de fitxers i directoris (copy, mkdir...), programes d'accés a la xarxa...

2.1. Introducció a los sistemes operatius

2.1.1. Concepte

FUNCIONS D'UN SISTEMA OPERATIU

Entre les funcions més importants del sistema operatiu podem remarcar les següents:

- ✓ **Gestionar** de manera eficient els **recursos de l'ordinador**, oferint diferents serveis als processos en execució.
- ✓ **Oferir interfície a l'usuari**, que pot ser de 3 tipus: comandes, menús i gràfica.
- ✓ **Permetre l'evolució del propi sistema operatiu** sense interferir amb els serveis ja existents.

Per tal de poder dur aquestes tasques els sistema operatiu s'haurà d'encarregar de gestionar els següents elements:

- **Gestió de processos**
  - **Gestió de memòria**
  - **Gestió de dispositius de E/S**
  - **Gestió del sistema de fitxers**
  - **Gestió de la xarxa**
  - **Protecció**
-

■ 2.1. Introducció a los sistemes operatius

■ ■ 2.1.2. Sistemes operatius actuals

Els SO actuals, no són exclusivament d'un tipus o un altre:

- **Linux:** està dividit en capes i utilitza un nucli monolític

- **Mac OSX** : està dividit en capes i utilitza un nucli híbrid

- **Windows (tecnologia NT)**: està dividit en capes i utilitza un nucli híbrid (en els nivells o capes superiors executa uns certs processos, serveis i les aplicacions dels usuaris)

■ 2.1. Introducció a los sistemas operativos

■ ■ 2.1.2. Sistemas operativos actuales ■ ■ ■ Windows

En el cas de la família Windows de Microsoft, generalment s'ha de triar entre **dos tipus** principals de sistemes de fitxers: **NTFS, el format principal que la majoria de les versions modernes del sistema operatiu usen de manera predeterminada, i FAT heretat de l'antic MS-DOS.**

Microsoft també va llançar **ReFS** com un **format de nova generació per a servidors a partir de Windows Server 2012**

■ 2.1. Introducción a los sistemas operativos

■■ 2.1.2. Sistemas operativos actuales

■■■ Windows

Windows XP

Windows Vista

Windows 7

Windows 8

Windows 8.1

Windows 10

Windows 11

2.1. Introducción a los sistemas operativos

2.1.2. Sistemas operativos actuales

Windows

Evolución de Microsoft Windows

20 de Noviembre de 1985

9 de Diciembre de 1987

22 de Mayo de 1990

6 de Abril de 1992

27 de Julio de 1993

21 de Septiembre de 1994

30 de Mayo de 1995

24 de Agosto de 1995

24 de Agosto de 1996

25 de Junio de 1998

17 de Febrero de 2000

14 de Septiembre de 2000

25 de Octubre de 2001

24 de Abril de 2003

30 de Enero de 2007

27 de Febrero de 2008

22 de Octubre de 2009

4 de Septiembre de 2012

26 de Octubre de 2012

17 de Octubre de 2013

29 de Julio de 2015

12 de Octubre de 2016

2 de Octubre de 2018

18 de Agosto de 2021

5 de Octubre de 2021

■ 2.1. Introducció a los sistemes operatius

■ ■ 2.1.2. Sistemes operatius actuals

■ ■ ■ macOS

Totes les computadores Mac modernes en macOS 10.14 i en les seues versions posteriors usen ***APFS de manera predeterminada que també es comparteix amb la resta dels productes d'Apple***: els dispositius basats en iOS, iPadOS, tvOS i watchOS. Al mateix temps, ***encara se suporta HFS+, l'estàndard anterior, per a preservar la compatibilitat amb les màquines de generacions anteriors***.

■ 2.1. Introducció a los sistemes operatius

■ ■ 2.1.2. Sistemes operatius actuals

■ ■ ■ GNU/Linux

GNU/Linux

El seu nucli *soporta numerosos formats*, però *els més utilitzats son els de la familia **Ext**, XFS, Btrfs, F2FS, JFS y ReiserFS*.

*Ext (de l'anglès Esteneu File System, Sistema d'arxius estés) es va llançar en 1992 com el primer format dissenyat específicament per a Linux. No obstant això, **tenia limitacions** de rendiment serioses i **es va reemplaçar prompte per Ext2**. Este sistema d'arxius i les seues revisions posteriors, Ext3 i Ext4, es van convertir en l'opció predeterminada per a la gran majoria de les distribucions de Linux.*

2.1. Introducció a los sistemas operativos

2.1.2. Sistemas operativos actuales iOS

Es el sistema operativo de la empresa Apple que utilizan los iPhone y el iPad.

12 de setembre de 2022, es llançava **iOS 16**

25 de octubre de 2023 es llançava **iOS 17**

Finals de setembre de 2024 se llançarà **iOS 18**

2.1. Introducción a los sistemas operativos

2.1.2. Sistemas operativos actuales

Android

android

Nombre código ↕	Número de versión ↕	Fecha de lanzamiento ↕	Nivel de API ↕
Apple Pie ⁵⁸	1.0	23 de septiembre de 2008	1
Banana Bread ⁵⁸	1.1	9 de febrero de 2009	2
Cupcake	1.5	25 de abril de 2009	3
Donut	1.6	15 de septiembre de 2009	4
Eclair	2.0 – 2.1	26 de octubre de 2009	5 – 7
Froyo	2.2 – 2.2.3	20 de mayo de 2010	8
Gingerbread	2.3 – 2.3.7	6 de diciembre de 2010	9 – 10
Honeycomb ⁵⁹	3.0 – 3.2.6	22 de febrero de 2011	11 – 13
Ice Cream Sandwich	4.0 – 4.0.5	18 de octubre de 2011	14 – 15
Jelly Bean	4.1 – 4.3.1	9 de julio de 2012	16 – 18
KitKat	4.4 – 4.4.4	31 de octubre de 2013	19 – 20
Lollipop	5.0 – 5.1.1	12 de noviembre de 2014	21 – 22
Marshmallow	6.0 – 6.0.1	5 de octubre de 2015	23
Nougat	7.0 – 7.1.2	15 de junio de 2016	24 – 25
Oreo	8.0 – 8.1	21 de agosto de 2017	26 – 27
Pie	9.0	6 de agosto de 2018	28
10	10.0	3 de septiembre de 2019	29
11	11.0	8 de septiembre de 2020	30
12	12.0 - 12L	4 de octubre de 2021	31 - 32
13	13.0	15 de agosto de 2022	33
14	14.0	04 de octubre de 2023	34

Versión preliminar

Última versión

Versión antigua pero vigente

Versión descontinuada

■ 2.1. Introducció a los sistemas operativos

■ 2.1.2. Sistemas operativos actuales

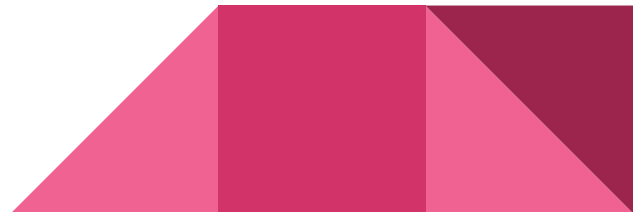
Chrome OS

chromeOS

Compost per el kernel de Linux i una interfície semblant a la de Google.

Pots accedir a arxius guardats en dispositius externs connectats al teu Chromebook si utilitzen els següents tipus de sistemes d'arxius: FAT (FAT16, FAT32, exFAT) HFS+ (només lectura en HFS+ registrat)

2.2. TIPUS DE SISTEMES OPERATIUS

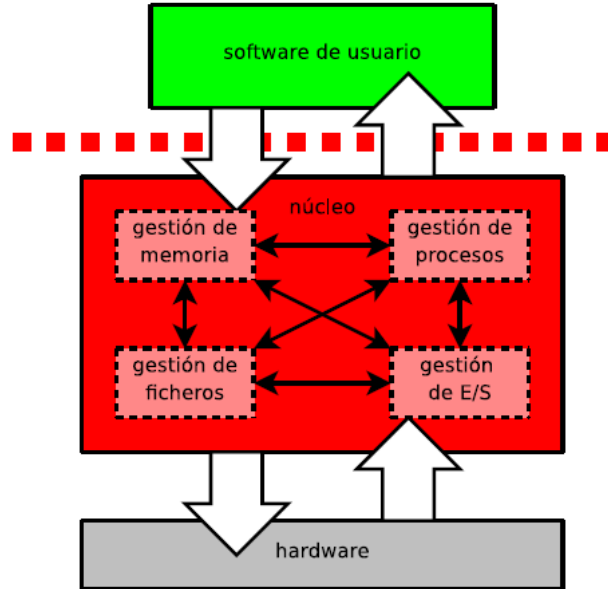

2.2. Tipos de sistemas operativos

2.2.1. Estructura

Atenent la seua estructura interna (estratègia per a organitzar l'arquitectura del nucli) els SO se poden dividir en:

- ❑ **Monolíticos**: tot el SO s'executa com un sol programa en manera kernel.

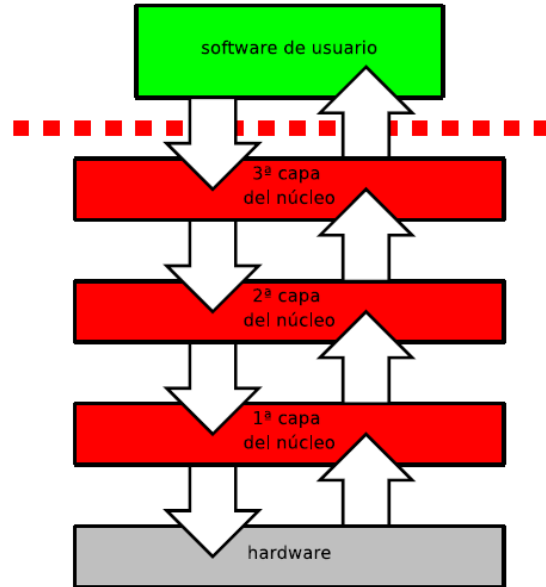

2.2. Tipos de sistemas operativos

2.2.1. Estructura

Atenent la seua estructura interna (estratègia per a organitzar l'arquitectura del nucli) els SO se poden dividir en:

- ❑ **En capes o nivells:** el SO s'organitza en una jerarquia de capes, cadascuna de les quals té una determinada funció. Actualment, els SO s'organitzen en capes.

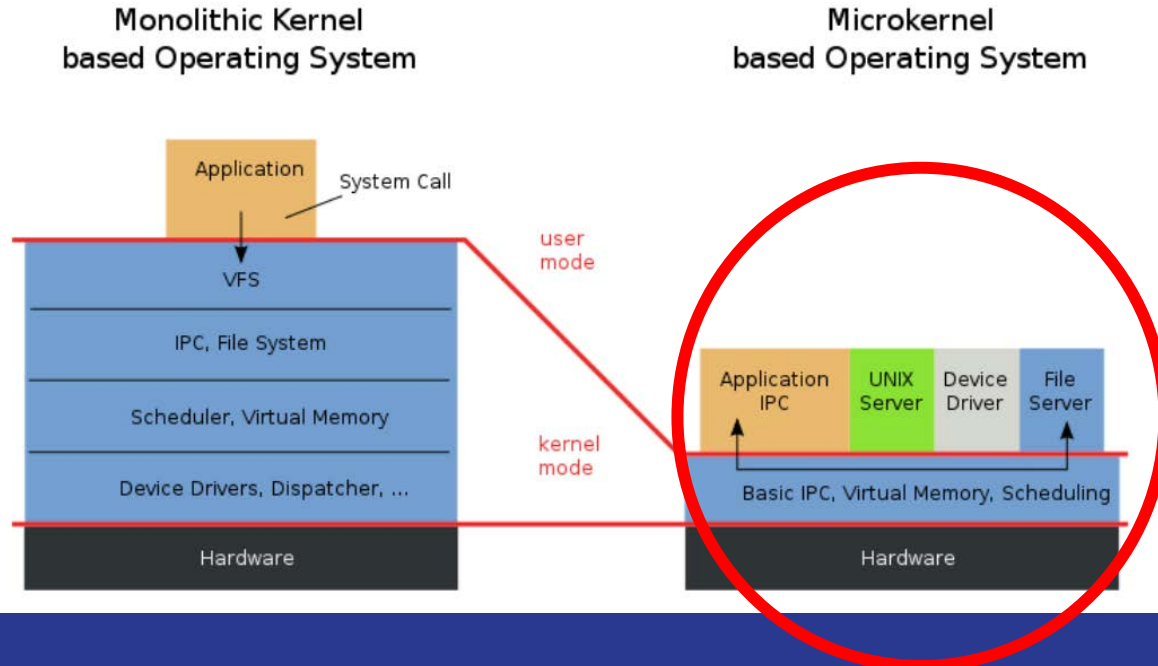

2.2. Tipos de sistemas operativos

2.2.1. Estructura

Atenent la seua estructura interna (estratègia per a organitzar l'arquitectura del nucli) els SO se poden dividir en:

- ❑ **Microkernels:** el SO es divideix en mòduls més xicotets. Només un s'executa en manera kernel i la resta, com a processos d'usuari.

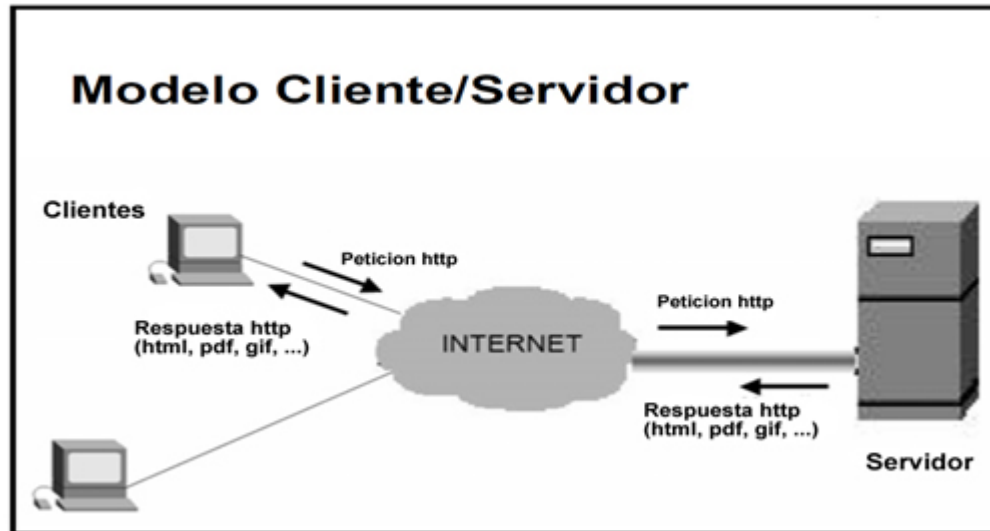

2.2. Tipos de sistemas operativos

2.2.1. Estructura

Atenent la seua estructura interna (estratègia per a organitzar l'arquitectura del nucli) els SO se poden dividir en:

- ❑ **Client-servidor**: els processos es diferencien en servidors, que proporcionen uns certs serveis, i clients, que disposen d'aqueixos serveis.

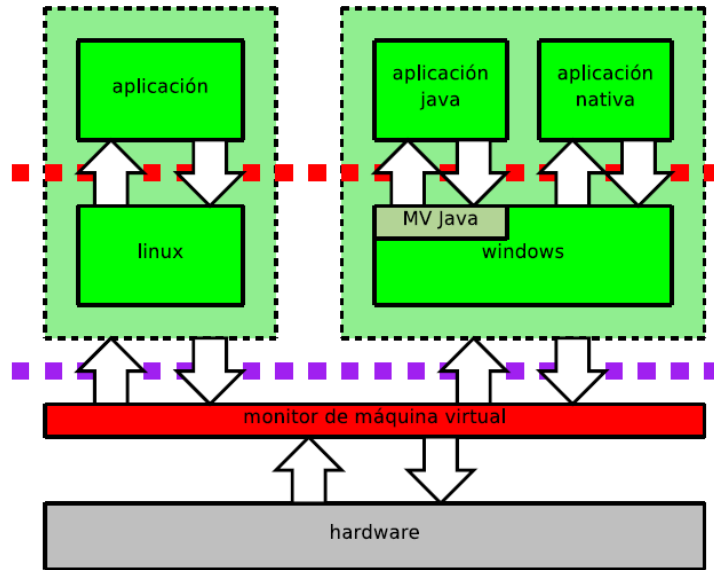

2.2. Tipos de sistemas operativos

2.2.1. Estructura

Atenent la seua estructura interna (estratègia per a organitzar l'arquitectura del nucli) els SO se poden dividir en:

- ❑ **Màquines virtuals:** s'executa un monitor de màquines virtuals que proporciona còpies virtuals del maquinari a la resta de processos. En cadascuna de les màquines s'executa un sistema operatiu.

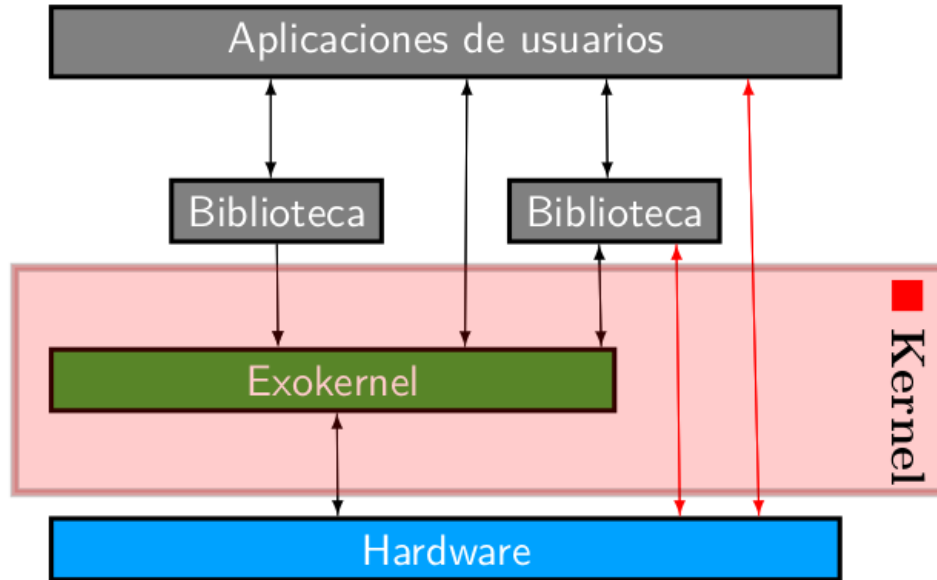

2.2. Tipos de sistemas operativos

2.2.1. Estructura

Atenent la seua estructura interna (estratègia per a organitzar l'arquitectura del nucli) els SO se poden dividir en:

- ❑ **Exokernels**: un programa s'executa en manera kernel, assignant els recursos a les màquines virtuals.

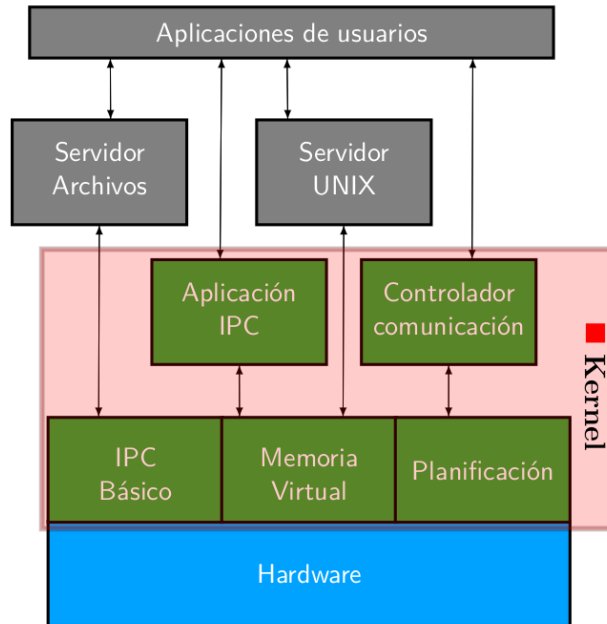

2.2. Tipos de sistemas operativos

2.2.1. Estructura

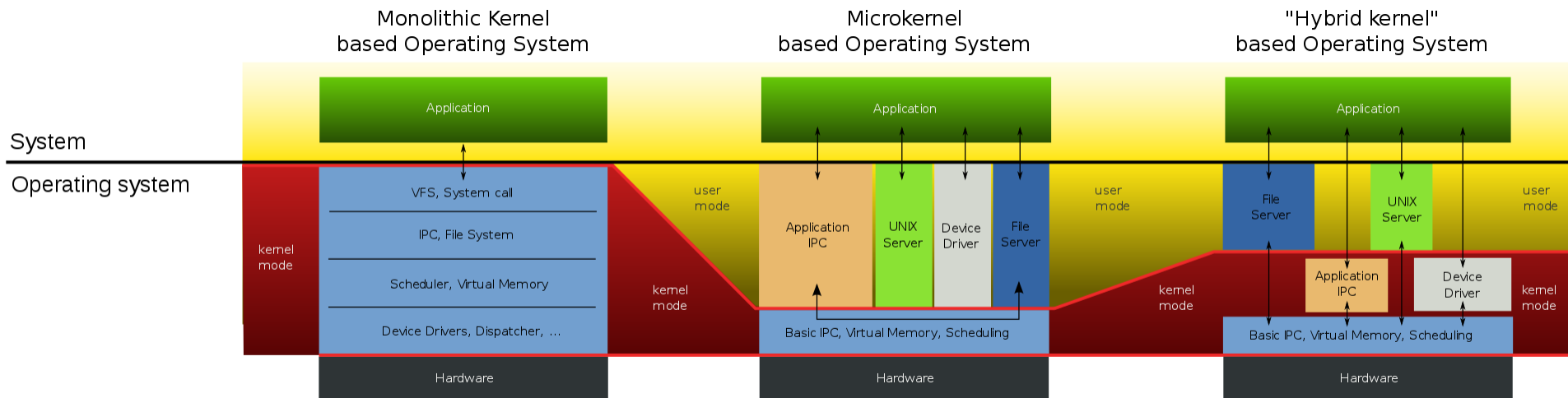
Atenent la seua estructura interna (estratègia per a organitzar l'arquitectura del nucli) els SO se poden dividir en:

- ❑ **Híbrid:** implica que el nucli en qüestió usa conceptes d'arquitectura o mecanismes tant del disseny monolític com del micronucli

2.2. Tipos de sistemas operativos

2.2.1. Estructura

2.2. Tipos de sistemas operativos

2.2.2. Tiempo de respuesta

- **Processament per lots:** *el temps de resposta* no és important i *sol ser alt*. Els processos s'executen seqüencialment un darrere l'altre. No existeix interacció amb l'usuari. Exemple: còpies de seguretat.
- **Temps compartit:** el processador divideix el seu temps entre tots els processos (usant algorismes de planificació com Round Robin). Exemple: sistemes multiusuaris interactius (els usuaris interactuen amb el sistema).
- **Temps real:** en aquests SO, *els processos requereixen un temps de resposta molt baix o immediat*. Exemples on això és especialment important: sistemes on el temps de resposta és crucial com a sistemes mèdics de monitoratge de pacients, sistemes bancaris, trànsit aeri...

■ 2.2. Tipos de sistemas operativos

■ ■ 2.2.3. Número de usuarios

- **Monousuari:** MS-DOS
- **Multiusuari:** El millor exemple és el servidor **UNIX** on és possible accedir a la línia de comandos remotament per múltiples usuaris alhora a través del SSH.

■ 2.2. Tipos de sistemas operativos

■ 2.2.4. Número de procesos

- **Monotasca:** MS-DOS
- **Multitasca:** Windows

■ 2.2. Tipos de sistemas operativos

■ ■ 2.2.5. Número de procesadores

- Monoprocés /monoprocessador
- Multiprocés/multiprocessador:
  - ❑ **Asimètrica:** el SO reparteix les tasques, que està realitzant, entre els processadors. *Determinats processos els executarà sempre un processador, i l'altre processador només s'utilitzarà per a realitzar processos d'usuari.* En aquest cas, és possible que un procés estiga sempre treballant i l'altre, a vegades, sense activitat.
  - ❑ **Simètrica:** *els processos són enviats indistintament* a qualsevol dels processadors disponibles.

2.2. Tipos de sistemas operativos

2.2.6. Trabajo en red

- “La computació centralitzada és quan *el procés de còmput és realitzat en una localització central*, usant terminals connectats a una computadora central. La computadora en si mateixa pot controlar tots els perifèrics directament (si estan físicament connectats amb la computadora central), o connectats a través d'un servidor de terminal.
- Un sistema distribuït és un *conjunt de programes informàtics que utilitzen recursos computacionals en diversos nodes de càlcul diferents per a aconseguir un objectiu compartit comú*. La finalitat dels sistemes distribuïts és eliminar els colls de botella o els punts d'error centrals d'un sistema.

UD4 – SISTEMES OPERATIUS – INSTAL·LACIÓ

1º DAW - CFGS

Prof. Manuel Enguidanos
menguidanos@fpmislata.com